

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/36732,Kraj-Rad-Fasada-i-terror-wystawa-IPN-w-ramach-Europejskiej-Stolicy-Kultury-Wrocl.html>
24.04.2024, 05:21

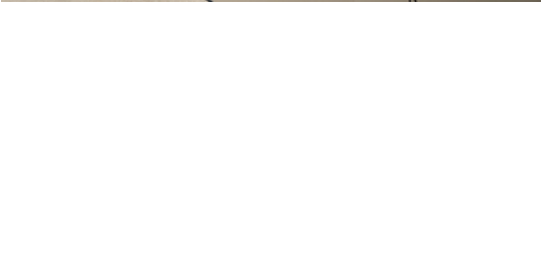
„Kraj Rad. Fasada i terror” - wystawa IPN w ramach Europejskiej Stolicy Kultury - Wrocław 2016 - 24 października - 24 listopada 2016

Wystawa „Kraj Rad. Fasada i terror” - skrajne oblicza Związku Sowieckiego oczami wybitnych fotografów.

24 października we Wrocławskim Centrum Kongresowym przy Hali Stulecia odbyło się uroczyste otwarcie wystawy Instytutu Pamięci Narodowej - „Kraj Rad. Fasada i terror”. Gośćmi specjalnymi wydarzenia byli:

- **Samuel Bryan** – syn Julienu Bryana, autora zdjęć prezentowanych na wystawie
- **Tomasz Kizny** – fotograf i dziennikarz, autor zdjęć, kurator wystawy w części poświęconej Gułagowi

• **Tomasz Stempowski** – kurator wystawy w części poświęconej ZSRR

„Kraj Rad. Fasada i terror” to unikalny projekt wystawienniczy, którego tematem jest skrajne oblicze Związku Sowieckiego. Dokumentalne zdjęcia, które znalazły się na wystawie, pokazują zarówno fasadę – oficjalny obraz życia w ZSRR – jak i ukrytą prawdę o sowieckim terrorze, której symbolem był Gułag. Na wystawę składają się zdjęcia wykonane w ZSRR w latach 1923–1956 oraz fotografie z lat 1990–2003, które dokumentują pozostałości po sowieckich łagrach.

Ekspozycja jest efektem zestawienia prac dwóch fotografów – Julienu Bryana oraz Tomasza Kiznego. Zdjęcia Amerykanina, Julienu Bryana, powstały podczas jego kilku wizyt w ZSRR, kiedy to otrzymał zgodę na przyjazd do Związku Sowieckiego i sfotografowanie życia codziennego jego mieszkańców. Tomasza Kizny natomiast, dotarł do unikalnych zdjęć z Gułagu, a także sam sfotografował pozostałości po łagrach w głębi dawnego ZSRR.

Tę odmienną narrację o rzeczywistości Związku Sowieckiego oddaje podział wystawy na dwie odrębne części: zewnętrzną – „Rosjanie i Sowiet”, ukazującą fasadowe oblicze ZSRR oraz wewnętrzną – „Gułag”, obrazującą sowiecki terror.

Wyjątkowość wystawy podkreśla fakt, że zdjęcia Julienu Bryana są częścią zasobu Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej. W latach 2010–2012 kolekcję 11 000 kopii cyfrowych fotografii, które Amerykanin wykonał podczas podróży po Polsce (w tym najśłynniejsze zdjęcia z okupowanej Warszawy), Związku Sowieckim i nazistowskich Niemczech, przekazał do IPN jego syn – Samuel.

Instytut Pamięci Narodowej już wcześniej docenił wartość historyczną prac obu fotografów. Julien Bryan i Tomasz Kizny swoimi pracami dawali świadectwo nie tylko ważnych wydarzeń historycznych, ale również losów ludności cywilnej, której codzienność była zdeterminowana największymi totalitaryzmami. W 2010 r. IPN wydał album „Oblężenie Warszawy w fotografii Julienu Bryana / Siege of Warsaw in the photographs of Julien Bryan” pod red. Jacka Zygmunta Sawickiego i Tomasza Stempowskiego, który prezentował unikalne fotografie oblężonej przez wojska niemieckie Warszawy w 1939 r., a szczególnie losy cywilnych mieszkańców stolicy Polski. Julien Bryan został również pośmiertnie nagrodzony Kustoszem Pamięci Narodowej (2012). W 2015 r. IPN oraz Fundacja Picture Doc wspólnie wydali nową, gruntownie poprawioną wersję albumu „Gułag” Tomasza Kiznego, w którym autor setkami przejmujących zdjęć dokumentalnych zilustrował warunki, w jakich żyli i pracowali skazańcy Gułagu.

Wystawa „Kraj Rad. Fasada i terror” będzie we Wrocławiu eksponowana przez miesiąc (od 24 października do 24 listopada br.), jest dostępna przez 7 dni w tygodniu w godzinach 8.00-18.00.

**Wrocławskie Centrum Kongresowe przy Hali Stulecia, ul. Wystawowa 1, sala C-D
Wstęp wolny**